

עודדים וירחמים

וב נשמעים בישראל הקולות התובעים את הכל כדי להפיל את גמאל עבדאלנאצר.

בעלי קולות אלה — והעומדים מאחוריהם — טוענים כי נוכחותו של עבדאלנאצר בי יורה המרחבית היא המעכבת את בוא ימרי המשיח, את אתחלתא הגאולה.

אם אך יפול הרוזן המצרי, יבוא הכל על תיקונו. שרדי האחדות הערבית יתפוררו. התקופות הצבאיות תיפסקנה.

צה"ל יוכל לנוח בשקט על גדת התעלה, ולדוג בה דגים.

עם כל הכבוד ליוזמי המאמרים האלה, אני מתכבד לטעון כי אין בהם כל ממש.

★ ★ ★

בוא עבדאלנאצר ממלא עתה שני תפקידים, אחד רשמי ואחד בלתי רשמי.

בתפקידו הרשמי, הוא נשיא הקהיליה הערבית המאוחדת — כלומר, מצרים.

בתפקידו הבלתי רשמי, המנהיג מס' 1 של העולם הערבי. אי אפשר להדחיקו מכהונה אחת, מבלי להדחיקו מהשנייה.

מפיון שהתבצע והפוליטיקה אינם סובלים חבל ריק, יש לשאול מיד: מי יבוא במקומו בתפקידים אלה? מה יבוא במקומו?

★ ★ ★

אם יפול נשיא מצרים, בעזרתם האדיבה של ממשלת ישראל והמוסד המרכזי לביון של ארצות הברית, מי יירש אותו? התשובה ברורה למדי. כי אין במצרים מיבחר גדול של כוחות מיוזמים.

הכוח היחידי במצרים המסוגל — אזולי — לחולל הפיכה הוא אירגון האחים המוסלמים.

האחים היו כוח כביר לפני עלות עבדאלנאצר לשילטון. מאז הם נרדפים עד חורמה. סיבולתיהם בבתי הכלא המצריים עולים אף על סיבולת היהודים שם.

כמה ממנהיגיהם הוצאו בשעתו להורג. מדי פעם בפעם יורדת על האחים מכה חדשה של מעצרים. לפני שבועות מעטים בלבד נאסרו שוב כל הפעילים הידועים.

ככל זאת חזק האירגון כיום יותר מכפי שהיה אי פעם.

זהו כוח מאורגן להפליא. חלק מחבריו מבוצר בתוך המישטר הנאצרי, בצבא ובשירותי הביטחון. הם מהחיים שם כוח נגדי ליסודות השמאלניים שהתבצרו בעיקר בי עיתונות, ברדיו ובמפלגת השילטון.

מובן מאליו שלא השמאל יחולל הפיכה נגד מישטר הנתמך במלוא הכוח עידידי בריה"מ.

ההפיכה, אם תתחולל, תבוא מימין. האחים המוסלמים הם הכוח היחידי המסוגל ללכד ימין זה — את אנשי הימין בצבא ובמשטרה, את אילי הכספים ובעלי האחוות שרכושם הופקע בשם "הסוציאליזם הערבי", את ידו ארצות הברית.

למחרת ההפיכה, נעמוד מול ממשלה מצי רית ימנית, הנושאת את האידאולוגיה ה"קנאית של האחים והנתמכת עידידי ארה"ב.

למי זה טוב?

★ ★ ★

אישיות מצרית אמרה לי, לפני כמה ימים: "יש ראל משתק את מישחק הסי.איי.איי. היא רוקדת לפי חליל השירותים החשאיים האמריקאיים. היא מסרבת ל" שות הסדר מדיני עם עבדאלנאצר. אך אם יגיעו האחים לשילטון, יתן להם ישראל את כל מה שהיא מסרבת כיום לתת לנו."

זהו הערכה ערבית טיפוסית, המבוססת על ההנחה שישראל היא כלישרת של חשינגטון.

האמת היא, כמובן, שממשלת מאיר-דיין — וייצמן אינה חולמת לחזור אף שעי אהר של אדמה, תמורת הסדר מדיני. לא לעבדי אלנאצר ולא לירשיו האפשריים.

אם כן, איזו תועלת תצמח מהחלפת המישטר הפרו סובייטי בקאהיר פרואמריקאי?

כבר כיום מפעילה חשינגטון לחץ כלכלי ומדיני על ישראל, כנגמה להכריח אותה להתפשר עם השילטון בי קאדירי, הקשור במוסקבה.

מה יהיו ממדי להחץ, אם תרצה וישינגטון להכריח את ממשלת ישראל להתפשר עם מישטר מצרי הקשור באמריקה?

היה ברור כי במצב כזה יהיה לאמריקה עניין חיוני לחזק את המישטר המצרי החדש, על ידי הפיכתו לגואל האדמות הערביות הכבושות.

ואילו המישטר החדש עצמו, שירצה להי כיה כי אינו כובה בידי האימפריאליזם הזר, יצטרך להיות הרבה יותר קיצוני מקודמו.

★ ★ ★

מציעים לנו לעזור בהדחת נאצר, מתכננים למנהיג העולם הערבי יותר מאשר לנשיא הרפובליקה המצרית. טענתם היא: עבדאלנאצר הוא אישיות כאריזמאטית.

למרות כישלונותיו, הוא עדיין האדם היחידי המסוגל לאחד, פחות או יותר, את העולם הערבי. אם יולק, תתפורר החזית הערבית סופית.

למראית עין, טענה משכנעת. למעשה, טעי זה שיטחית ומסוכנת ביותר.

לא עבדאלנאצר המציא את חלום האחדות הערבית.

עראפאת: האיש המזכה

חלום האחדות הערבית הוא שהמציא את עבדאלנאצר.

אם יפול עבדאלנאצר, לא ימות החלום עימו. העולם הערבי יועק למנהיג חדש.

יחצר חלל ריק, מי ימלא אותו?

אין כל ספק: הפידאי הפלסטיני.

כבר עתה מתחרים הפידאיון עם עבדאלנאצר בכל רחבי העולם הערבי. יוקרתם מרקיעה שחקים, בד בבד עם ירידת קרנו של המנהיג המצרי.

אם עדיין נשאר עבדאלנאצר המנהיג העליון, נובע הדבר מן העובדה שמחנה הלוחמים הפלסטיניים עוד לא הוציא מתוכו מנהיג בעל שיעוריקומה אישי. יאסר עראפאת הוא דובר הפלסטינים, אך אין הוא מנהיג מרשים.

אם יישמט רמן ההנהגה הכיערעבית מדי המצרים, הוא יעבור כביטחון מוחלט לידי הפלסטינים הלוחמים. ואז, במקום אי ממי אחר, תופיע האישיות הפלסטינית המסוגלת למלא את התפקיד.

אלו רצתה ממשלת ישראל להכיר ביישות הפלסטינית ולטפת את אירגוניה החבלה כשותף להסדר של נחר — היה כדאי לה, אולי, ללכת בדרך זו. אבל כאשר ממשלת מאיר מתכחשת בפירוש לעצם קיום האומה הפלסטינית ורואה במדינה פלסטינית אסון לאומי — איזה טעם יש

לה לחסל את האדם האחד הבולם עדיין את כיבוש העולם הערבי בידי הפלסטינים?

★ ★ ★

נה כי כן, אם יפול עבדאלנאצר מחר נעמוד — קרוב לוודאי — בפני תמונה כזאת:

במישור המצרי: ממשלה קיצונית יותר, בעלת קו לאומנידתי קיצוני, הנתמכת על ידי האמריקאים.

ממשלה זו תביא להתרפה קיצונית של המשבר בין ממשלת ישראל וממשלת ארצות הברית.

במישור הכיערעבי: תקופה של תוהו ובוהו, ללא הנהגה ערבית המסוגלת לעצור את ההידרדרות למלחמה.

בשלב השני תעבור ההנהגה הכיערעבית לידי מנהיג אירגוניה הפידאיון הפלסטיניים.

אין זו תמונה מושכת ביותר. אילו היה קיים בכל רחבי ממשלת ישראל מוסד מיקצועי המסוגל ליעץ לה בעניינים ערביים, כהדאי היה מנהיג אותה מפני שיתוף פעולה עם מי שמעוניין ליצור מצב כזה.

מדוע בכל זאת פועלת הממשלה בכיוון זה?

מדוע היא עושה את הכל כדי לבייש את עבדאלנאצר אישית, להתור תחת יוקרתו בעולם הערבי ולהציג אותו ככדי ריק?

★ ★ ★

ודם כה, מפני שעבדאלנאצר הסכים להחלטת מועצת הביטחון.

ממשלת גולדה, שאינה רוצה לבצע את ההחלטה הקרה בעת הסדר שלום ללא סיפוח שטחים, מעדיפה מנהיג כ" ערבי קיצוני על מנהיג כל-ערבי מתון יחסית.

היא מקווה שמנהיג קיצוני ישרוף את ה" גשרים בין העולם הערבי ובין ארצות הברית, ובכך יחזור לנו את הספרי הרוז סאב

שנית, ממשלת גולדה שבוייה עדיין בתורת השדשים ורוחות שגולדה לפני תריסר שנים, בימיה הוהר של ממשלת בן גוריון — גולדה — דיין — פרס. או הוגדר "הרוזן המצרי" כ"היטלר של המינוח התיכון", והוחלט להשמיתו במיבצע סיני.

האמת היא שעבדאלנאצר של 1970 שונה מן המנהיג הצעיר, הדינאמי, כובש הלכות, שהפחיד את בן גוריון.

כיום אין עבדאלנאצר נחשב עוד לאדולף לא במצרים ולא בעולם הערבי כולו.

מעריכים אותו, מכבדים אותו, אך רואים את כישלונותיו האיש עצמו הוא חולה, עייף.

הוא יותר מזמן על חלמו לאחד את העולם הערבי במדינה גדולה אחת, מהרי איראן ועד לחוף האטלנטי, שמרכזה בקאהיר. בימים האחרונים סירב לקבל את ההצעה להקים קהיליה ערבית מאוחדת חדשה, שתכלול את מצרים, לבד וסודאן. הוא לא שכח את הלקח הסובי.

אין הוא מאמין בכוחו של העולם הערבי לנצח את ישראל, לא היום ולא בעתיד הנרי אה לעין. פעמיים הובס בשדה הקרב, ואין לו חשק לנחול תבוסה שנישית.

לכן הוא מטיף בכל הופעותיו נגד המדברים על מלחמה קרובה. דיבוריו על שיחורור השטחים המוחזקים, איש ראל לא תסכים להסדר, מתייחסים ליום החבוני בערפילי העתיד הרחוק, משום כך קמו נגדו, כראבאט, גם המישטר הערביים הקיצוניים וגם נותני הכסף.

אף בנאומיו הקיצוניים ביותר מבחינה מילולית, חוזר נאצר על נכונותו להגשים את החלטת מועצת הביטחון, כלומר: הכרה בקיום ישראל, בריבונותה ובשלמותה.

בשבוע האחרון בלבד חזר על כך פעמיים, לא רק באוזני עיתונאים מערביים, אלא גם באוזני המון סודאני נרגש.

★ ★ ★

אלו רצתה ממשלת ישראל בהסדר מדיני — אם בדרך של יוזמת המעצמות, אם בדרך של משא ומתן ישיר עם הפלסטינים — היא היתה נמנעת מחתימה תחת מעמדו של עבדאלנאצר. גם הסדר ישיר בין ישראל וה" פלסטינים יהיה קל יותר אם ישותף בו נשיא מצרים כצד שלישי וממתן.

כי שום הסדר לא יהיה אפשרי, אם לא יהיה בעולם הערבי כוח מרכזי, בעל סמכות ויוקרה, שייתן את ההכשר להסדר כזה.

רק ממשלה החושבת על המלחמות הבאות (בלשון רבות) כעל דבר בלתי נמנע, ולא ירחיקא שליילי, יכולה להיות מעוניינת להפיל את הסמכות היחידה שישנה.

אם יפול עבדאלנאצר מחר, בוודאי ירקדו ברחובות תל אביב. אך יכול לבוא יום שבו יתענעו מנהיגי ישראל אל "הרוזן המצרי".